

# Week van het Konijn: de Konijnenslachterij Van Assche Onduidelijkheid over stikstofkader en regelgeving huisvesting legt strop rond hals van konijnensector

Van 26 januari tot en met 2 februari loopt de Week van het Konijn, een initiatief van VLAM en van de sector zelf. In dat kader gingen we langs bij de Konijnenslachterij Van Assche in Deinze. “Er moet heel dringend duidelijkheid komen over het nieuwe stikstofkader én over de regelgeving rond huisvesting voor voedsters”, zegt zaakvoerder Wouter Van Assche.

De Vlaamse konijnensector heeft al betere tijden gekend. Hoewel het product door de consument nog altijd heel erg gesmaakt wordt, is het aantal konijnenhouderijen de voorbije decennia sterk teruggelopen.

## Sterk geloof in de toekomst

“Ik geloof er zeker nog in. De vraag naar lokaal gekweekt en verwerkt konijn zal de komende jaren alleen maar stijgen, maar we moeten er sterk over waken dat de kritische



Wouter Van Assche, zaakvoerder van Konijnenslachterij Van Assche: “We kunnen varkenshouders die willen omschakelen naar konijnenhouderij op alle vlakken begeleiding en advies bieden.” Foto: LV

massa behouden blijft”, zegt Wouter Van Assche, zaakvoerder van de Konijnenslachterij Van Assche in Deinze. Lees: de aanvoer van in Vlaanderen gekweekte konijnen moet voldoende hoog blijven. “Het is vijf voor twaalf. Het is nu de hoogste tijd om beslissingen te nemen, zo niet wordt een coup gepleegd op de Vlaamse konijnenhouderijen.”

## Groepshuisvesting voedsters

En dan verwijst Wouter Van Assche onder meer naar 2 heikle dossiers: de groepshuisvesting voor voedsters én het uitblijven van de definitieve stikstofregeling, waar de hele veehouderij op zit te wachten.

Er is vooreerst de verplichting om tegen 2025 in groepshuisvesting voor voedsters te voorzien. “Ook op het vlak van dierenwelzijn heeft de Vlaamse konijnensector de voorbije jaren al een hele omschakeling gemaakt, onder meer naar de parkhuisvesting. Jaren geleden werd de beslissing genomen om tegen die datum ook groepshuisvesting voor voedsters te voorzien.”

Ook hier is een beslissing dringend. “Uit alle eerdere rapporten en een onlangs gehouden studie door ILVO is de oplossing niet zo eenvoudig. Voedsters en hun jongen samenbrengen zorgt voor enorm veel agressie tussen soortgenoten, wat letsels kan veroorzaken. Die groepshuisvesting is vandaag niet aantoonbaar bevorderlijk voor het dierenwelzijn.”

## Na 33 à 35 dagen in groep

Voedsters en jongen een 20-tal dagen na de worp in groep brengen, is ook nefast voor de gezondheid en de conditie van de dieren. “Het zorgt voor beschadiging en letsels, zowel bij jongen als bij voedsters. Als je voedsters te vroeg bij elkaar zet, boet je aan kwaliteit in: minder gewicht,

kortere levensduur. Dat alles is onder meer het gevolg van toegenomen stress bij de voedsters. Wat als een voedster, die gemiddeld 8 jongen opkweekt, hierdoor sterft? De jongen worden dan ook niet gezoogd. Is dat dan positief voor het dierenwelzijn?” Gedacht wordt om na 33 à 35 dagen de voedsters in de groepshuishouding onder te brengen. “Dat zou het enige haalbare tijdstip zijn. Het is al meermaals wetenschappelijk bewezen dat groepshuisvesting voor de voedsters niet aantoonbaar bevorderlijk is voor het welzijn van de dieren. Dat is een haalbare kaart voor de sector. De beslissing om voedsters in groepshuisvesting onder te brengen is eenmaal genomen én hopelijk komt het ook het maatschappelijk imago van onze sector ten goede. Die termijn van ruim 30 dagen is in de hele discussie niét banaal. Integendeel, het is doorslaggevend, niet in het minst voor de rendabiliteit van de konijnenproducent”, aldus Wouter Van Assche.

## Investing in de toekomst

Rendabiliteit is ook in de Vlaamse konijnenhouderij een belangrijk begrip. Het gaat dan enerzijds over arbeids- en productiekosten, maar anderzijds ook over de opbrengsten. En dan wordt wel eens verwezen naar de contractprijzen die door konijnenslachterijen worden gehanteerd. Door alle kosten die zo zijn gestegen, stijgen de contractprijzen mee.

“Enerzijds is er de grote druk van buitenland”, gaat Wouter Van Assche dieper op de discussie in. “Er is de import van konijnenvlees uit Zuid- en Oost-Europa, en van diepvrieskonijn vanuit China. Daar zijn niet alleen de productie- en arbeidskosten veel lager, maar zijn de regels veel minder streng op onder meer het vlak van dierenwelzijn. Is dat dan te verantwoorden?”

En naast de groepshuisvesting voor voedsters is er ten tweede de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS), waar ook de konijnensector heel dringend actie vraagt. “Veel konijnenhouders, zeker jongeren, willen en kunnen investeren, maar het stikstofkader ontbreekt. Schiet de landbouw – en zeker de veehouderij – niet af en geef ons alstublieft duidelijke richtlijnen, zodat we weer vooruit kunnen.”

De Vlaamse konijnensector is door

## Enkele cijfers van konijnenhouderij Vlaanderen

Op 20 jaar tijd is het aantal konijnenhouders gehalveerd. Vandaag zijn er nog 2 konijnenslachterijen en 15 konijnenhouders. Een aantal van hen gaan ook met pensioen. De zelfvoorzieningsgraad ligt onder de 20%. Een groot aandeel wordt vanuit Nederland aangevoerd. Uit officiële cijfers blijkt ook dat het aantal gekweekte konijnen in Vlaanderen terugloopt. In 1980 60.000, in 1990 170.000, in 2000 245.000 en in 2010 nog maar 105.000.

Volgens VLAM is ook het thuisverbruik van konijn de voorbije jaren sterk gedaald, hoewel in 2020 – ook door de coronapandemie – dat thuisverbruik weer steeg. De verkoop van konijnenvlees groeide met 12% toen sterker dan de totale voedingsmarkt, wat een stijging inhield van 187 g per persoon in 2019 naar 209 g in 2020.

Slechts 17% van de Belgische gezinnen kocht in 2020 konijn. Het aantal kopers van konijnenvlees en het verbruik is meer dan gehalveerd sinds 2002. Gemiddeld koopt de Belg nu 2 keer per jaar konijnenvlees.

Konijnenvlees wordt bijna uitsluitend vers gekocht. Het aandeel van konijnenvlees in diepvries is beperkt tot 2% en dit aandeel daalt. Het versneden vers konijn is de populairste aanbiedingsvorm, met een volumeaandeel van 53%. De konijnendelen en -versnijdingen vertegenwoordigen 36% van de markt.

Het onversneden konijn nam vorig jaar 11% van de markt in en dit aandeel is dalend. Konijn wordt in verhouding vaker gekocht door oudere mensen en gepensioneerden. Bij de 65-plussers koopt 1 op 4 al eens konijn. Bij de jonge consumenten (<30 jaar) koopt maar 6% deze vleessoort. LV

de omschakeling naar 'parkkonijn' al enkele jaren de pionier in de wereld op het vlak van welzijn. "Ook de volledige regelgeving rond konijnenhouderij is van het hoogste niveau. De veerkracht in zo'n kleine sector is enorm, maar door het uitblijven van realistische duidelijke normen gaan al die initiatieven verloren." Het zou zonde zijn om dat verloren te laten gaan door de hele discussie rond PAS. Producenten die de omschakeling naar groepshuisvesting willen doen, maar bijvoorbeeld dicht bij een natuurgebied liggen, zitten nu muurvast. Er gebeurt niets, er kan niets en ondertussen tikt de klok verder", stelt Wouter Van Assche.



Vers konijnenvlees en verwerkt konijnenvlees als rollade. Foto: LV

### Hun aaibaarheidsfactor

De markt staat zeker ook open voor hogere contractprijzen. "Voor een deel sleept de sector dat minder positief imago van vroeger nog mee, zeker als je met banken gaat praten over uitbreidingen en investeringen. In Nederland zijn er nog meer bedrijven die een goed voorbeeld zijn van sterk ondernemerschap in de sector. Dat zien we ook meer en meer in Vlaanderen. De tijd van hobbyboeren is voorbij. Gelukkig zijn konijnenhouders vandaag ook meer ondernemers dan boeren. Toch is er nog een enorm verschil tussen de beste en de minst goede producent, maar de kloof wordt kleiner. Veel konijnenhouders bewijzen ook bij ons in Vlaanderen dat het wel kan én dat het rendabel kan zijn."

Toch haakten heel wat konijnenhouders de voorbije decennia af. "Vergeet niet dat een konijn een heel specifiek dier is. Er zijn enkele dierziektes, de hoge normen op het vlak van dierenwelzijn, de kennis die minder beschikbaar is... Konijnen zijn gevoelige dieren en de aaibaarheidsfactor ligt hoog. Dat ligt helemaal anders bij de consument over varkens en runderen", zegt Wouter Van Assche. Dat de Vlaamse konijnenhouderij een nichesector is, begrijpt ook Wouter Van Assche. "We hebben niet de grote lobbygroepen, maar we gaan uit van onze eigen sterkte. We moeten als sector zélf de opportuniteiten grijpen. De koe bij de horens vatten en de weg voor onze producten uitstipelen. Het minste dat je dan als sector kunt verwachten, is dat er toch heel vlug

duidelijkheid komt: bijvoorbeeld over PAS en over die timing van groepshuisvesting voor voedsters. De markt wil meer lokaal gekweekt konijn. Ook wij geloven voor 100% in dat lokaal topproduct, dat ook heel gezond is."

### Graag meer chauvinisme

"Geef de sector de kans om te blijven investeren! Of wil men dat er straks bijvoorbeeld nog meer Chinees diepvrieskonijn (ongekende origine, wat met dierenwelzijn- en milieunormen... ?) met containerschepen naar hier wordt verscheept?" Hij roept de politiek én de consument op om (nog) meer trots te zijn op ons Belgisch konijn. "Meer chauvinisme helpt ons op vele vlakken verder vooruit." **Lieven Vancollie**

## Hulp van experts bij omschakeling

# Van varkenshouderij naar... konijnenkwekerij

**Biedt de slechte conjunctuur in de varkenshouderij een kans voor een omschakeling naar konijnenkwekerij? "Wie interesse heeft, kunnen we op alle vlakken helpen", aldus Wouter Van Assche.**



Een konijn komt piepen uit zijn verrijkte kooi. Foto: SN

Tussen de varkenshouderij en de konijnenkwekerij zijn er gelijkenissen: zeug-big en voedster-jongen, kunstmatige inseminatie, dracht, meerdere worpen per jaar... om maar enkele te noemen.

### Samen investeren

"Wie de omschakeling wil maken, bieden we graag ondersteuning en expertise, onder meer op het vlak van stalconcept, voederleveranciers, dierenarts, bedrijfsmanagement..."

Of het tot een integratie zoals in de varkenshouderij komt? "Zelf hebben we nog geen konijnenkwekerijen in eigendom, maar we sluiten op dat vlak niets uit. We denken eraan om dat te gaan doen, zeker omdat de investering in nieuwe huisvesting heel groot is. Eventueel zijn er mogelijkhe-

den om samen te investeren en dan ook betere prijzen af te spreken", aldus Wouter Van Assche. Vandaag is de zelfvoorzieningsgraad van de sector slechts 20%. Het overgrote deel van het konijnenvlees dat bij ons wordt geconsumeerd, wordt ingevoerd of de konijnen zelf. "Er bestaat dus vandaag nog een opening van 80%. Laat ons dat deel in Vlaanderen zelf opvullen. We hebben de knowhow in huis, we staan bekend voor onze grote kwaliteit. Ik doe dan ook een warme oproep aan varkenshouders om hierover ernstig na te denken." De omschakeling van rundveehouderij naar konijnenkwekerij ligt dan weer moeilijker, maar is ook niet totaal onhaalbaar. Maar eerst is er de Week van het Konijn. "Je hebt *believers* en *non-believers*. Die laatste groep ga je nooit overtuigen. Tussenin zit een grote grijze massa die te weinig aan konijn denkt, deels om dat de ruimte in het schap voor konijn heel beperkt is." **LV**

## Van Assche slacht jaarlijks 1,2 miljoen konijnen in Deinze

In Baarle (Oost-Vlaanderen) startten begin de jaren 80 Philippe Van Assche en zijn echtgenote Katrien Boelaert een slachterij van gevogelte en konijnen. Enkele jaren later specialiseerde het bedrijf zich verder in enkel het slachten van konijnen, dat rendabeler bleek dan het slachten van gevogelte. Halfweg de jaren 90 werd een nieuwe slachterij in gebruik genomen.

In 2009 kwam zoon Wouter aan het hoofd van de Konijnen-slachterij Van Assche. Hij is vandaag bestuurder, naast zijn echtgenote Sofie Jassogne en zijn vader Philippe. In 2015 verhuisden ze naar een nieuwe locatie in Deinze, die uitgerust is met de meest moderne slacht- en verwerkingscapaciteit.

Jaarlijks worden hier 1,2 miljoen konijnen geslacht. Die worden aangeleverd door 27 leveranciers. 12 Vlaamse konijnenhouders leveren aan Van Assche, goed voor 40% van de totale slachtingen. 60% komt dus uit Nederland.

Konijn wordt het meest in de winter verkocht, in de zomermaanden ligt de focus dan eerder op de verkoop van diepvrieskonijn (75%). Het marktaandeel van Van Assche in de sector is de voorbije 10 jaar vertienvoudigd. Er werken 30 medewerkers. 70% gaat naar de retail in de Benelux, de rest naar groothandel. Door de hoge kwaliteit worden de laatste jaren beduidend meer Van Assche-producten verkocht in Duitsland. In de toekomst wil het bedrijf, eventueel met een eigen vestiging, nog meer inzetten op de verwerking van vers konijn (onder meer kant-en-klare maaltijden), ook om de jongere klant konijn te laten eten.

"De consument houdt er niet van om een heel onversneden konijn in de winkel te zien liggen. Dat heeft uiteraard veel te maken met de aaibaarheidsfactor van een konijn. Maar je ziet bijvoorbeeld toch ook geen volledig varken of rund in de toeg van een slager of in het grootwarenhuis liggen. Om meer te verwerken, hebben we wel voldoende aanvoer nodig." **LV**